

Raadsvergadering : 31 oktober 2022

Agendapunt : 6

**Onderwerp : Begrotingswijziging stelpost
Omgevingswet en gemeentefonds**

Zaaknummer : 284740

Beslispunten

1. In te stemmen met de begrotingswijziging van € 50.000 voor het opstellen van een milieueffectrapportage;
2. In te stemmen met het overhevelen van € 115.229 uit het Gemeentefonds ten behoeve van de implementatie Omgevingswet

Samenvatting

Voor het omgevingsplan moet een milieueffectrapportage worden gemaakt. Daarvoor was een bedrag gereserveerd, maar dat blijkt na voortschrijdend inzicht onvoldoende. Er is een begrotingswijziging nodig om de gelden voor het laten maken van de rapportage mogelijk te maken. Daarnaast krijgt de gemeente van het Rijk geld voor de implementatie van de Omgevingswet uit het gemeentefonds. Met dit besluit komt dat geld beschikbaar voor de gemeente om met de implementatie door te gaan en de kosten daarvan deels te dekken uit de Rijksbijdrage.

Aan de raad,

1. Aanleiding

Er is een tweërlei aanleiding voor dit advies. In de eerste plaats is dat de milieueffectrapportage (plan-MER) die we moeten maken bij het omgevingsplan. Daarvoor is een bedrag gereserveerd, maar dat is te laag ingeschat. Er is een begrotingswijziging nodig om de benodigde gelden daarvoor vrij te maken. In de tweede plaats ontvangen wij dit jaar uit het gemeentefonds geld als ondersteuning voor de implementatie van de Omgevingswet. Daarvoor is nog altijd een behoorlijk bedrag beschikbaar, maar dat zal uiteindelijk niet voldoende zijn. Het is gewenst om het bedrag van het Rijk over te hevelen naar de stelpost zodat we de implementatie voortvarend op kunnen blijven pakken en daarvoor ook voldoende financiële armslag hebben.

2. Beoogd resultaat

Het wijzigen van de begroting om de plan-MER te kunnen maken en het overhevelen van de gelden uit het gemeentefonds om financiële armslag te krijgen voor de implementatie van de Omgevingswet.

3. Argumenten

1. De ervaringen in den lande met betrekking tot de Plan-MER in relatie tot omgevingsplannen en omgevingsvisies laten zien dat dit moeizame en kostbare trajecten zijn

Uw gemeenteraad heeft een besluit genomen om bij de Omgevingsvisie nog geen milieueffectrapportage te maken. Enerzijds omdat er op Vlieland geen grote nieuwe ontwikkelingen spelen en anderzijds omdat het niet verplicht is en het achterwege laten juridisch geen risico inhoudt.

De gemeente ontkomt echter niet aan een plan-MER. Er is toen besloten om de rapportage pas bij het omgevingsplan te maken. Wij hebben toen een bedrag van ruim 13 duizend euro daarvoor vanuit de stelpost Omgevingswet gereserveerd gebaseerd op een inschatting die een andere gemeente had gemaakt voor de kosten daarvan. Er vanuit gaande dat de problematiek binnen die gemeente

ingewikkelder is dan op Vlieland, meenden we daarmee voldoende te hebben gereserveerd.

Wat die andere gemeente was vergeten, en wij dus ook, is dat het wenselijk en raadzaam is om gedurende het opstellen van een plan-MER minimaal tweemaal de Commissie voor de milieueffectrapportage in te schakelen en mee te laten denken over de rapportage. Dat gebeurt meestal bij het opstellen van de notitie Reikwijdte en detailniveau en later bij het concept van de plan-MER. Het inschakelen van de Commissie kost inmiddels evenwel per keer al meer dan 15 duizend euro. Het inschakelen is niet verplicht en kan ook beperkt blijven tot 1 keer, maar voor een goede rapportage en juridische borging daarvan is het toch raadzaam om de Commissie minimaal 2 maal te raadplegen. Daarmee zaten we al ruim 30 duizend naast het benodigde bedrag voor het opstellen van de rapportage.

Daarnaast blijkt in de praktijk dat gemeenten en de Commissie worstelen met het nieuwe speelveld van de Omgevingswet. De Commissie vraagt veel meer van gemeenten dan vooraf was gedacht. Daarmee worden de rapportages complexer en daarmee duurder dan verwacht. Wij zijn en waren in de veronderstelling dat de rapportage op Vlieland niet ingewikkeld hoeft te zijn, omdat er vrijwel geen ontwikkelingen zijn met verregaande gevolgen voor het milieu. Het blijkt nu dat de Commissie daar niet zomaar in mee gaat en ook bestaand beleid wil bezien en de gevolgen voor het milieu daarvan in beeld wil brengen. Bestaand beleid is in de meeste gevallen nog nooit op de gevolgen voor het milieu beoordeeld. Nu dat in omgevingsvisies terechtkomt en daarmee een beleidsmatige basis legt voor de keuzes in het omgevingsplan, vraagt de Commissie om onderbouwing daarvan.

Een voorbeeld daarvan op Vlieland is het stabilisatiebeleid met betrekking tot verblijfsrecreatieve bedden. Dat beleid is in de visie vastgelegd en zal in de regels van het omgevingsplan worden uitgewerkt. Dat kaderstellende beleid is ooit met een beddenboekhouding vastgelegd vanuit de gedachte dat de draagkracht van het eiland wel zo'n beetje was bereikt en dat een verdere toename afbreuk zou doen aan de draagkracht van het eiland. Dat is evenwel nog nooit specifiek onderzocht op de gevolgen voor het milieu. Misschien had een onderzoek aangetoond dat het aantal bedden veel te hoog is of andersom dat de milieuomstandigheden op het eiland nog wel een verdere toename kan hebben. Nog los van de vraag of dat vanuit andere invalshoeken, zoals leefbaarheid, gewenst is.

Kortom het kan dus zijn dat de Commissie van ons gaat vergen dat wij ook bestaand beleid, dat in de visie is verwerkt, gaan onderzoeken in de plan-MER. Daar kunnen wij nog altijd een standpunt over innemen (we hoeven niet alles te doen wat een Commissie vindt en kunnen daarover zeker met hun in discussie), maar een negatief advies van de Commissie werkt in verdere juridische procedures niet in ons voordeel. Al met al maakt dat de kosten voor het opstellen van een plan-MER inmiddels duurder dan verwacht. Rho adviseurs stelt voor ons een offerte op, die ongetwijfeld hoger uit zal vallen dan de 13 duizend die we gereserveerd hadden. Het maken van de plan-MER is al meegenomen in de opdracht aan Rho adviseurs voor het maken van het omgevingsplan, maar wel als stelpost. Er moet nog een aparte offerte voor worden gemaakt. Het blijft sowieso wenselijk dat het omgevingsplan en de plan-MER bij één en hetzelfde bureau worden ondergebracht, omdat daarmee veel afstemmings- en interpretatieverschillen worden voorkomen. Daardoor zou voor ons ook veel meer werk zitten in het controleren en bijsturen van twee bureaus ten opzichte van elkaar. Bovendien kent het bureau de discussies die spelen, de inhoud en is bekend met de mensen en het eiland. Dat bevordert de kwaliteit en efficiency van de producten.

Al met al stellen wij uw raad voor in te stemmen met een begrotingswijziging waarbij 50 duizend euro wordt vrijgemaakt voor het opstellen van de milieueffectrapportage. Het grootste deel van dat bedrag is dus nodig om de Commissie te consulteren. Het kan zijn dat het bedrag uiteindelijk niet voldoende is, omdat de Commissie nog weer meer geld gaat vragen of om andere redenen, maar een eventueel resterend bedrag kan uit de algemene gelden worden gehaald die voor de implementatie van de Omgevingswet beschikbaar zijn.

2 Het Rijk stelt geld beschikbaar via het Gemeentefonds voor gemeenten voor o.a. de implementatie van de Omgevingswet. Die gelden moeten daarvoor beschikbaar komen zodat er voldoende financiële armslag is.

Het Rijk stelt dit jaar, maar ook in de volgende jaren, geld beschikbaar voor een aantal taken die de gemeenten uit moet voeren. Daaronder vallen gelden voor de implementatie van de Omgevingswet, maar bijvoorbeeld ook voor de inwerkingtreding van de Wet kwaliteitsborging.

Wij hebben enkele jaren geleden bij het begin van onze activiteiten met betrekking tot de naderende Omgevingswet een stelpost voor de implementatie vastgesteld op 150 duizend euro. Dat was een eerste inschatting waarmee we met de implementatie een tijd vooruit konden. We lopen met de implementatie behoorlijk in de pas en hebben daarvoor nog weinig kosten (in vergelijking met andere gemeenten) gemaakt. Dit komt vooral doordat de interne projectgroep Omgevingswet veel werkzaamheden zelf doet en efficiënt samenwerkt met andere gemeenten en ketenpartners. Er resteert nog altijd een bedrag van ruim 50 duizend euro in de stelpost.

Dat zal uiteindelijk voor de algehele implementatie niet voldoende zijn. De implementatie gaat zeker nog enkele jaren duren en vergt nog behoorlijke inspanningen met het opstellen van programma's, het omgevingsplan, het inrichten van systemen en de tijd die het gaat kosten om te leren werken onder de Omgevingswet. Het indicatieve bedrag dat het Rijk voor Vlieland beschikbaar stelt voor 2022, ruim 115 duizend euro, is dan ook zeer gewenst en scheelt de gemeente behoorlijk in de kosten die nog gemaakt moeten gaan worden (het dekt ook de kosten van de plan-MER bijvoorbeeld). Dit bedrag komt via de Algemene uitkeringen bij de gemeente binnen. Dat geld hoeft niet voor de Omgevingswet gebruikt te worden. Het is echter wel wenselijk om dit ten behoeve daarvan over te hevelen. Zoals aangegeven gaat de implementatie ons nog behoorlijk tijd en geld kosten en een ruime financiële armslag daarvoor zou voor de uitvoering en de voortgang van de werkzaamheden wenselijk zijn. Wij stellen uw raad voor om het bedrag van het Rijk over te hevelen naar de stelpost voor de implementatie van de Omgevingswet, zodat wij een ruime financiële armslag hebben om de implementatie voortvarend voort te zetten en daarvoor niet telkens met begrotingswijzigingen bij uw raad terug te hoeven komen.

4. Kanttekeningen/risico's

Geen

5. Uitvoering

De uitvoering is gericht op verdere implementatie van de Omgevingswet

6. Communicatie

N.v.t.

7. Financiën

Ten laste van de stelpost implementatie Omgevingswet € 50.000 vrijmaken voor de opdracht en het proces voor het maken van de plan-MER. Ten laste van het jaarresultaat de stelpost implementatie Omgevingswet ophogen met € 115.229 (dit is de uitkering die via het gemeentefonds zal binnenkomen en op het taakveld algemene uitkering geboekt zal worden maar ingezet mag worden voor de Omgevingswet).

8. Juridische Zaken

N.v.t.

9. Bijlagen

geen

Vlieland, 30 augustus 2022

Burgemeester van Vlieland,
M. Schrier, burgemeester

De raad van de gemeente Vlieland,

gelezen:

het voorstel van de burgemeester van Vlieland van 30 augustus 2022

overwegende dat:

- er ten behoeve van het opstellen van het omgevingsplan een milieueffectrapportage is vereist;
- ten behoeve van het opstellen van de rapportage geld vrijgemaakt moet worden vanuit de stelpost implementatie Omgevingswet;
- het Rijk geld beschikbaar stelt aan gemeenten om de implementatie van de Omgevingswet te volbrengen;

B E S L U I T:

1. In te stemmen met de begrotingswijziging van € 50.000 voor het opstellen van een milieueffectrapportage;
2. In te stemmen met het overhevelen van € 115.229 uit het Gemeentefonds ten behoeve van de implementatie Omgevingswet

Aldus vastgesteld in de raad van de
gemeente Vlieland in zijn openbare
vergadering van 31 oktober 2022

de griffier,

de voorzitter,

M.G. Brinksma-Brandenburg

M. Schrier